

prijaviti. Tudi se je nekaj časa v prvih dneh aprila tako delalo. Pozneje se je izkazalo, da so predpisi povsem drugačni. Kupec, oziroma prodajalec mora vino prijaviti kot preje, mora tudi plačati občinsko trošarino. Je pravzaprav vse tako kot je bilo, le da državne trošarine ni več na vino. Če vam je financar zaračunal petkratno kazen, morate se takoj pritožiti zoper to na finančno direkcijo in navedite, da so vas prvotne vesti o trošarini zavedle, da niste bili točno podučeni. Kazen bo menda odpuščena, trošarino pa morate seveda plačati.

J. V. v št. J. Glede vina . . . — isto kot zgoraj. Prijaviti je treba vsako prodajo vina. Točenje po 5 litrov in višje seveda tudi.

J. Ž. v P. Ali so samo kmetje posestniki ali tudi delavci zavezani občinski kuluk delati? — Kot delavec plačujete uslužbenski davek, ki tudi tvori podlago predpisu, kdo je dolžen kuluk delati ali plačati, zato ni treba biti posestnik. Če pa sploh nobenega davka ne plačujete, tudi kuluka niste dolžni.

F. P. v B. Kako se izučim za gozdarja? — V Mariboru je posebna gozdarska šola. To že morate imeti. Potem pa praksa, kar je glavno. Pišite gozdarski šoli v Maribor.

N. Fr. v št. J. Kje dobim dovoljenje za točnje pijače? — Zglasite se pri finančni kontroli, kjer povejte, kaj, kdaj in kje hočete točiti. Nato bo treba vložiti prošnjo na srezko načelstvo.

J. O. v B. Ali smem staviti hišo brez komisije? — Ne, niti zaradi ceste, niti zaradi sosedov. Vaš stavbenik naj napravi načrt in ga predloži občini, da razpiše komisijo.

A. L. v B. Posekal sem zeleno ograjo, v kobilkor je visela na moje, ali me sosed lahko toži? Ali mora on svoje odstraniti na moje zahtevo? — On vas za to ne more tožiti. Vi pa od sosedu ne morete zahtevati, da ograjo na svojem poseku. Če je noče, je pač noče. Sedita skupaj za tisto ograjo, prinesita si kozarec vina pa suho klobaso in se v dobri soseščini pomenita.

R. Ž. v J. g. Ali moram plačati rentnino od zneska, ki je ki je vknjižen na moje posestvo? — Vi ne, pač pa mladoletni, če so vknjižene tudi obresti. Rentni davek se plačuje od obresti. Kdor dobi obresti, plača. Če sodniji plačujete obresti, se od tistega zneska plača. Če ostanete obresti dolžni, morate sicer položiti denar za rentni davek, vendar se vam to vsteje kot odplačilo kapitala.

*

Črni Napoleon.

Ena najbolj zanimivih osebnosti v dobi francoske revolucije je gotovo zamorec Toussaint l'Ouverture. Bil je izredno nadarjen mož, ki je nastopil za svobodo črncev v dobi, ko so ravnali z zamorci hujše nego z živino.

V Franciji so se že kazali znaki ljudske nevolje, ki so oznanjali preobrat; v francoski koloniji na znanem srednje-ameriškem otoku Haiti so se mastili francoski plemenitaši v nepopisnem razkošju na račun z največjo grozovitostjo zatiranih zamorskih sužnjev. Dne 20. maja 1746 na posestvu grofa Noë rojeni suženj Toussaint, katerega so imenovali pozneje »črnega Napoleona« in kojega slava je bila ravnotako razširjena po Evropi kakor po Ameriki, je imel v taisti dobi za seboj mnogo izkušenj.

Toussaint se je dobro pripravil, da bi lepega dne uresničil svoj življenjski sen: osvoboditi črne brate. Ko so se konečno zamorci po številnih nemirih in uporih organizirali, je postal Toussaint, katerega so nazvali pozneje tudi l'Ouverture, avgusta 1793 voditelj zamorske vstaje. Najprej se je postavil na stran Špancev, ki so bili gospodarji enega dela otoka. Nato se je pogajal z mlado francosko republiko in je proglasil črnce kot proste.

Ukinitev suženjstva na otoku Haiti je potrdila republikanska Francija. S spretnimi pogajarji se je posrečilo zamorskemu organizatorju, da je odstranil z otoka Angleže, ki so se tudi šopirili kot vladarji enega dela otoka. Še več: Toussaint je sklenil z Angleži celo zelo ugodne trgovske pogodbe. Kmalu je postal neomejen diktator otoka, na katerem je zavladal mir po končani grozni meščanski vojni med zamorci in Francozi. Diktator je pa tudi razumel, da nikakor ne zadostuje, ako je prosta suženjstva njegova domovina, ampak je prevzel nalogo, da bo organiziral, oborožil in navdušil za svobodo tudi — afriške črne brate.

V glavi črnega diktatorja se je porodil načrt: se lotiti ekspedicije v pravo domovino njegovih očetov. Nameral je zgraditi več tovornih ladij, da bi dosegel »Panafriko« ali združitev vseh zamorskih plemen. Bogznanj, če bi se mu ne bil posrečil ta osvobodilni načrt, da ni stopil baš tedaj na čelo Francije prvi konzul Napoleon Bonaparte. Napoleon je nasledoval z veliko nevoljo dogodke na otoku San Domingo, kakor so nazivali tedaj otok Haiti. Konzul je hitro sklenil, da odpošlje v ameriške vode brodovje, ki bi naj napravilo za vselej konec črnemu kraljestvu. Ta naloga je bila poverjena generalu Leclerque, ki je bil Napoleonov svak.

Prišlo je do krvoločnega klanja med francoskimi četami in od Toussainta oboroženim črnim prebivalstvom. Po izdajstvu je bil zamorski diktator predan smrtnim sovražnikom — Francozom, ki so ga odvedli 17. avgusta 1802 v Francijo. Zaprli so ga v trdnjavo Fort Joux ob švicarski meji. Cele mesece se je po nedolžnem pokoril v ledeno mrzli zaporni luknji, kamor so metali v srednjem veku največje zločince. Na Napoleonovo izrečno povelje so ujetnika sramotili ter mučili. Na ta način so hoteli iz njega izvabiti njegove načrte proti belokožcem in skrivnost, kam je zakopal nabrane zaklade. Toussaint ni izdal niti trohice.

Z občudovanja vredno mirnostjo ter udanostjo je prenašal osvoboditelj haitških črncev vse muke. Dne 7. aprila 1803 ga je našel paznik v celici mrtvega.

Ko so zvedeli črnici na Haiti o smrti kralja, so se uprli Francozom, a francoska posadka jih je mučila in krotila na neverjetno brezsrčne in divjaške načine. Vsaki dan so poklali Francozi na tisoče zamorcev, a kljub temu se je pritoževal general Leclerque o naglem širjenju »črne golaznice«. V kratkem času pa so zgubili tudi Francozi v bojih in vsled nalezljivih boleznih 30 tisoč mož. Dne 1. julija 1804 so progla-

Dober apetit

Vam želimo; ako bi pa vaš želodec ne bil v redu, ako prebava ne bi bila taka, kakršna bi morala biti, ako imate občutek prenapolnjenosti v želodcu, potem . . . nekoliko Elsa-pilul in malo Elsa-Svedskih kapljic! To pomaga, izvrstno prija in Vi se hitro zopet počutite dobro!

Danes ve že vsak, da je telesno zdravje, življenska in delavna sposobnost odvisna od zdravja prebavnih organov, želodca in čreves. Pogosti glavoboli, pomanjkanje apetita, vzdigovanje, občutek odvratnosti do jedi, večno nerazpoložene in zlasti neredna stolica, vse to so znaki pokvarjenega zdravja prebavnih organov.

Elsa-Svedska Tinktura (Svedske kapljice) s svojim finim aromatičnim okusom izvanredno ugodno deluje na želodec, apetit in prebavo, 2 steklenici Din 50.—, štiri steklenice Din 92.—.

Fellerjeve odvajalne Elsa-pilule sigurno in hitro delujejo, seveda popolnoma mirno, ne dražijo čreves in omogočajo lahko stolico, 6 škatljic Din 30.—, 12 škatljic Din 50.— z zavojnico in poštnico pri lekarnarju **Eugen V. Feller, Stubica Donja, Elzatrj 341** (Savska banovina).

Odobreno Minist. soc. pol. in nar. zdravja
Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

sili od Toussainta probujeni in organizirani črnici prvo zamorsko republiko in so vrnili otoku prvotno indijansko ime: Haiti. Prvi predsednik je postal Toussaintov prijatelj, črnc Dessalines. Pustil se je pozneje celo kronati za cesarja, a ga je kmalu nato ubila njegova lastna telesna straža. Usoda je hotela, da je bil zadnji potomec vladarske hiše Bonapartov, sin Napoleona III., princ Louis, v pravi domovini Toussainta v Afriki umorjen od zamorcev.

Danes pripada otok Haiti Združenim državam Severne Amerike. Temelji ustave in uprave izvirajo iz časov Toussainta, ki živi še vedno med črnimi brati kot največji junak in osvoboditelj.

Raznoterosti.

Usodni kraj. Avtomobilska cesta, ki veže mesto Bremen s pristaniščem v Bremerhafen v Nemčiji, ima posebno usodno točko, kjer se stalno ponesrečijo avtomobili. To je po stebričku »Km. 23« zaznamovan kraj. Cesta je ravna, celo nekoliko položna in ne naredi prav nobenega ovinka. Kljub temu je bilo število nesreč tako izredno veliko, da so oblasti popolnoma prenovile omenjeni kos ceste. Znižale so klanec in nadomestile asfalt z raskavim bezaloidom, ki prepreči, da bi izpodrsnila kolesa ob vlažnem vremenu, oziroma na ledu. Toda vsa popravila niso nič pomagala. Nesreč je bilo vedno več. Praznoverni prebivalci so pričeli pripovedovati o »zakletem srebrnem avtomobilu«, ki se ponoči zaletava v potnike. Prometna oblast je izročila zadevo posebnemu odboru, ki je še le po dolgem zamudnem raziskovanju prišel do redke ugotovitve. Cesta ob km 23 gre preko nekdanjega barja, ki izžareva ob vlažnem vremenu posebno občutne radijske snovi. Avtomobilisti, ki se vozijo mimo usodnega kraja, občutijo vedno oster sunek v roko ob krmilu. Nevidni žarki učinkuje-

Jo prav tako kakor električni tok. Roka za nekoliko trenutkov izgubi oblast nad krmilom ter so na ta način nastajale nesreče. Ta ugotovitev je zelo zanimala prizadete kroge, številni vozniki so se spomnili na slične sunke, ki so jih tolmačili s tem, da »je roka zaspala« od utrujenosti ali pa zadržala od razburjenja pri srečanju s »prokletim km 23«.

Po zaključku lista došle vesti in novice.

Nova bana primorske in zetske banovine. Na lastno prošnjo je bil razrešen dolžnosti g. ban primorske banovine dr. Tartaglia in je bil imenovan na njegovo mesto dr. Josip Jablanovič, vrhovni inšpektor pri predsedništvu ministrskega sveta. Upokojen je bil ban zetske banovine g. Uroš Krulj in na njegovo mesto je prišel dr. Aleksa Stanišič, senator ter bivši minister iz Beograda.

Za duhovnega svetovaleca je bil imenovan mariborski veroučitelj g. Martin Petelinšek. Zaslužnemu vzgojitelju naše mladine častitamo! G. svetovalec bo slavil letos tudi 30letnico mašništva.

Utonil je v Betnavskem ribniku dne 4. junija pomožni delavec Anton Per iz Pobrežja.

Ubit je bil zadnja nedeljo na Jezerskem pri Kranju 29letni orožniški kaplar Stojan Narančič iz Otočca v Liki.

Mala Nedelja pri Ljutomeru. Po neprostovoljnem odmoru nastopi naše Slomškovo prosvetno društvo zopet in sicer dne 17. julija v Društveni dvorani s Simon Gregorčičevo akademijo. Spored je zanimiv in poučen.

Kokarje pri Rečici. Kokarska »lepa« nedelja se bo praznovala kakor običajno nedeljo po karmelski Materi božji, to je 17. julija. Začetek ob 10. uri.

Sv. Rupert v Slov. goricah. Naše bralno društvo ponovi dne 10. t. m., to je v nedeljo po večernicah, na splošno željo občinstva zanimivo igro »Pri kapelici«. Nastopi spet cerkveni pevski zbor z mičnimi pesmicami.

Vsem cenjenim naročnikom, katerim poteče sedaj naročnina, smo v tej številki priložili položnice. Ob enem prosimo, da kmalu poravnajo naročnino, da ne bo treba ustavljati lista. — »Slovenski Gospodar« stane za celo leto Din 32.—, za pol leta Din 16.— in za četrt leta Din 9.—.

Posestvo 2 orala, lepa hiša, 35.000 Din, drugo posestvo 8 in 23 oralov hiša 120.000, 240.000 Din, gostilna in pekarna 250.000 Din. Posredovalnica »Rapid«, Maribor, Gosposka ulica 28. 821

Posestvo 8 oralov skupaj se držeče na prodaj. Vprašati: Bodkovič št. 42, pošta Juršinci pri Ptuj. 821

Dekla srednjih let, zmožna vsakega njej pripadajočega dela, se sprejme takoj. Naslov: Gradiška 18, p. Pesnica pri Mariboru. 819

Vajenca sprejme takoj Franc Nekrep, sedlar, Sv. Lenart v Slov. gor. 816

Prodaj posestvo, 40 oralov, večinoma črni les: Tacer Franc, Javnek 39, Brezno. 815

Prodaj malo posestvo. Vprašati pri vinotoču Kralj, Rošpoh 105 pri Mariboru. 814

Prodaj 18 mesecev starega bika marijadvorske pasme, premiran z največjo točko, za pripušcanje. Jožef Gangl, Jarenina. 803

Apno iz Zagorja, trboveljski cement, raznovrstni cementni izdelki in vse druge stavbene potrebščine vedno na razpolago pri občeznani tvrdki **C. Pickl v Mariboru,** Koroševa ulica 39. 813

Proda se hiša in ena njiva za 13.000 Din v Drešinjavi vasi pri Petrovčah. Poizve se tam pri županu. 805

Postelja dobro ohranjena z vložkom se proda za 160 Din. Maribor, Koseskega 20. 802

Posestniki, pozor! Galica, najboljša 99%, in žveplo montekatini dobite samo v veletrgovni Andraschitz, Maribor, Koroška cesta. 771

Pekarski vajenec se sprejme. Parna pekarna T. Lozinšek, Ptuj. 820

Portland cement, trboveljski, nosilci, železo za beton, žičnike, okove za zgradbe kupite najceneje v veletrgovini z železnino in gradbenim materialom Andraschitz, Maribor, Koroška cesta. 770

Mostin, moštova esenca za napravo zdrave domače pijače se dobi v drogeriji Kanc-Wolfram, Maribor, Slovenska ulica. 635

Apno iz Zagorja se kupi najceneje in vedno sveže v veletrgovini Andraschitz, Maribor, Koroška cesta. 769

Zavarovanje proti požaru in življenje kakor smrt posreduje agentura Pichler v Ptuj, Vošnjakova ulica 1. 780

Hrastove sode po 200 litrov od loja Ia po Din 50.—, Ila po Din 40.— za komad oddajo Tvornice Zlatorog v Mariboru. 766

Cesa ne smemo,

ako hočemo, da se dobro počutimo!

Ne smemo uživati slabo prekuhanih jedi, ne smemo požirati slabo zgrizenih jedi, ne smemo prehitro in preveč jesti, ne smemo čutiti odvratnosti do jedi, ne smemo trpeti, da nam neprebavljena jed obtežuje želodec, ne smemo imeti želodčnih bolečin, gorečice in krčev, ne smemo čutiti vzdigavanja in dušljivosti, ampak je treba, da se brigamo za dobro prebavo in redno odvajanje, ker brez tega ni zadostne cirkulacije krvi in naravno tudi ne zdravja.

Ako smo s prebavo in delovanjem črevesja nezadovoljni, nam bodo pomagale Fellerjeve »Elsa«-pilule, 6 škatlic Din 30.—, 12 škatlic Din 50.— in Elsa švedske kapljice (2 steklenici Din 50.—) vse že z zavojnino in poštnino vred pri lekarnarju **Eugen V. Feller, Stubica Dojna, Elzatrj 341,** Savska banovina.

Odobreno Minist. soc. pol. in nar. zdravja Sp. br. 509 od 24. III. 1932.

ZAHVALA.

Za takojšnjo izplačilo pripadajoče podpore po pokojni materi gospej Mariji Binder izrekava tem potom

LJUDSKI SAMOPOMOČI V MARIBORU

najlepšo zahvalo in priporočava to prekoristno društvo vsakomur v takojšnji pristop. 809

Sv. Urban pri Ptuj, 18. junija 1932.

Alojz in Marija Mahorič.

OBLEKE

Priporoča se prvi slovenski zavod
Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani.

kupite najceneje
v novi trgovini

Maribor

Glavni trg 20

Za pojasnila se obračajte na naše krajevne poverjenike ter v Celju na Podružnico Vzajemne zavarovalnice, palača Ljudske posojilnice, v Mariboru na glavni zastop Vzajemne zavarovalnice, Loška ulica 10. Posmrtninski oddelek »Karitas« sprejema v zavarovanje zdrave od 7 do 80 let stare osebe. 812

Moški polčevlji, boks, trpežni Din 120.—, 128.—

Moški polčevlji, najfinejši boks, eleg. Din 155.—, 165.—

Klobuki otroški Din 28.—, 38.—

Klobuki moški Din 52.—, 62.—, 75.—

Velika izbira oblek, perila, kravat, dežnikov, nogavic i. t. d. najceneje in solidno pri

Širite „Slov. Gospodarja“! Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnoštajerska hranilnica.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.